798/08

Den 28. maj 2008 blev i sag nr. 73.122:

xxxxxxx xxxx
xxxx xxxxx xxxx xxx xxx xxx
xxxx xxxxxxxxxxxx

mod

TrygVesta Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har ulykkesforsikring i TrygVesta Forsikring A/S, klager ved sin advokat over, at selskabet har fastsat klagerens varige mén som følge af en håndledskade til 10 %.

Selskabet henviser til, at vurderingen er foretaget med baggrund i Arbejdsskadestyrelsens méntabel.

Det fremgår af sagen, at klageren den 17/12 2004 forvred sit venstre håndled. Han anførte herefter i skadeanmeldelse af 20/12 2004 til selskabet:

> "Skadeårsag bedes besvaret med en klar beskrivelse af de omstændigheder, der fremkaldte skaden.
> ...
> Under arbejde forvred ve. håndled, da jeg skulle løfte et tungt kolli, der skulle stables på en palle. Jeg havde faktisk været udsat for samme nogle dage i forvejen da jeg skulle løfte skærebrætter."

Klagerens egen læge H.J.P. anførte i lægeerklæring af 11/7 2005:

> "Skadelidtes forklaring om årsagen til skaden
> Under arbejde forvredet venstre håndled i forb. med løft af tung kasse.
>
> Lægens objektive fund ved første undersøgelse
> Palp. øm på os cunatum / os scaphoideum på venstre håndled.
>
> Diagnose
> Sekundær luksation OBS samt OBS ligamentruptur."

Speciallæge i ortopædisk kirurgi P.L. anførte i speciallægeerklæring af 15/8 2007:

"På arbejde den 17.12.2004 skulle skadelidte løfte en ca. 22 kg tung kolli indeholdende porcelæn. Da den pludselig var ved at skride ville han gribe ud efter den hvorved han fik den ned over venstre hånd som han derved vred i håndleddet. Fortsatte arbejdet i 5-10 min., herefter måtte han stoppe på grund af mange smerter. Havde nogle dage tidligere været udsat for samme traume, da han skulle løfte en tung kasse med skærebrætter. Da der stadig var gener 18.12.2004 henvendte han sig på skadestuen på F. Hospital. Iflg. skadeseddel derfra fandt man ømhed svarende til seneapparatet og i tabatieren. Der blev foretaget røntgen af venstre håndled inkl. os scaphoideum. Disse billeder viste iflg. skadesedlen normale forhold. Fik anlagt en gipsskinne og blev set til kontrol 28.12.04. Ved denne kontrol fandt man diffus ømhed af ledkapslen og ledbånd i området omkring tabatieren. Fik ikke foretaget kontrolrøntgen.
Blev behandlet med fysioterapi uden effekt. Fik via egen læge foretaget fornyet røntgen af venstre håndled på grund af vedvarende smerter og bevægeindskrænkning. Disse billeder fra 9.2.05 viste en klart øget afstand mellem os scaphoideum og os lunatum samt signetringstegn som udtryk for ledbåndslæsion og instabilitet i håndroden. Ingen tegn til perilunær luksation.
Undersøges på ...hospitalet 22.3.2005 hvor man finder indikation for rekonstruktion af ligamentet mellem os scaphoideum og os lunatum.
På grund af ventetidsgarantien henvises patienten til ligament rekonstruktion på Privathospitalet H., som imidlertid mener der skal foretages artroskopi inden ligamentrekonstruktionen og patienten bliver derfor sendt tilbage til ...hospitalet. der foretages 27.2.2006 artroskopi. Brusken findes normal uden tegn til artrose og det scapho-lunære ligament findes totalt rumperet. 05.07.2006 foretages på ...hospitalet ligament rekonstruktion. Gipsbandageres i 6 uger hvorefter han starter ubelastede øvelser. Der optræder sekretion fra K-trådene og hævelse samt smerter efter start på øvelser. Behandles med antibiotika og de resterende K-tråde fjernes 14.9.2006. Har vedvarende smerter i håndleddet og ved kontrollen 29.03.07 viser røntgen at det rekonstruerede ledbånd er rumperet. Patienten er blevet tilbudt fornyet operation i form af proximal row carpectoini, men ønsker ikke operation på nuværende tidspunkt, hvorfor behandlingen er afsluttet.

Klager:
- Kan ikke bruge den venstre hånd, specielt ikke til kraft betonet arbejde da han ikke har nogen kræfter i hånden. Dårlig finmotorik. Nedsat bevægelighed i håndleddet.
- Får ofte smerter og dunken i venstre hånd og håndled. Smerterne kommer pludseligt og ofte om natten.
- Smerterne er søvnforstyrrende.

Arbejds- og sociale forhold:
Kommer fra Senegal og har boet her i 16 år.
På ulykkestidspunktet arbejdede skadelidte som selvstændig lagerkonsulent med eksportfirma.
Har været sygemeldt siden skaden og er fortsat sygemeldt. Skal til september starte på merkonomkursus m.h.p. kontorarbejde.
...

Objektiv undersøgelse:
Almen tilstanden god.
Oplysningerne relevante uden tegn til overdrivelse.
Psykisk upåfaldende.
Ikke aggraverende.

Undersøgelsen vedrører overekstremiteterne.
Normal bevægelse i begge skuldre og albuer, men smerter i venstre hånd når han skal føre den om i ryggen.
Højre håndled og hånd:
Normale forhold.
Venstre håndled og hånd:
Ingen skurren i håndleddet. Umiddelbart kan der ikke konstateres instabilitet i håndleddet, men patienten har udtalte smerter ved undersøgelsen hvorfor han spænder en del.
Længdegående cicatrice svarende til midtlinien af håndleddet og ved processus styleoidesus radii. Cicatricen er reaktionsløs. Der er hævelse og ømhed svarende til dorsalsiden af håndleddet.
Dysæstesi på dorsalsiden af 2. og 3. finger og på volar siden af 1. og 2. finger.
Ingen tegn til reflexdystrofi.
Norrnal bevægelighed i fingrene. Ingen synlig atrofi af håndmusklerne.

	Højre	Venstre
Håndledsomfang	17 cm	18 cm
Handskemål	24 cm	23 cm
Håndtrykskraft målt med dynamometer	60 kg	15 kg + smerter
Volarflektion i håndled	90 grader	40 grader
Dorsalflektion i håndled	90 grader	25 grader
Ulnarflektion/radialflektion i håndled	50/25 grader	10/10 grader
Supination/pronation	90/90 grader	45/90 grader

Røntgen:
Røntgen af venstre håndled fra F. Hospital fra 18.12.2004 viser en øget afstand mellem os scaphoideum og os lunatum samt signetringskonfiguration i os scaphoideum og dorsal vinkling af lunatums distale ledflade som udtryk for instabilitet i håndroden.
Røntgen af venstre håndled fra ...hospitalet fra 6.7.2006 viser håndroden fikseret med K-tråde og god samling på os scaphoideum og os lunatum og lunatum er på plads. Der er en skrue i henholdsvis os lunatum og os scaphoideum til fiksation af den indsatte graft.
Røntgen af venstre håndled fra ...hospitalet fra 29.03.2007 viser at der atter er øget afstand mellem os scaphoideum og os lunatum som udtryk for ruptur af den indsatte graft.

Diagnose:
Ruptura ligarnentum scapho-lunare sin seclv. (følger efter ledbåndslæsion i venstre håndled).

Resumé og konklusion:
Det drejer sig om en nu 42-årig mand der 17.12.2004 fik et kraftigt vridtraume af venstre håndled. Havde et par dage tidligere haft et lignende traume af venstre håndled dog mindre udtalt idet han ikke behøvede at stoppe arbejde. Pådrog sig ved traumet en ligamentruptur svarende til venstre håndled. Fik 05.07.2006 foretaget ligament rekonstruktion med indsættelse af en bone-ligament-bone graft. Graften rumperede imidlertid og skadelidte er tilbudt fornyet operativt indgreb i form af proximal rowcarpectomi, hvilket han ikke ønsker på nuværende tidspunkt, da han skal i gang med en uddannelse.
Skadelidte klager over manglende kræfter i venstre hånd, smerter ved brug af hånden, nedsat bevægelighed og dårlig finmotorik. Får også pludselige uprovokerede smerter og natlige smerter.
Der findes nedsat bevægelighed i håndleddet i alle retninger undtagen pronation. Svært nedsat håndtrykskraft. Ømhed og hævelse af håndleddet. Der kan ikke påvises instabilitet, men der er smerter ved undersøgelsen så skadelidte spænder meget. Radiologisk er der

instabilitetsmønster i håndroden med signetringskonfiguration, øget afstand mellem os scaphoideum og os lunatum samt dorsal vinkling af lunatum.
Der er overensstemmelse mellem de fremsatte klager og de objektive fund.
De gener skadelidte har nu er med overvejende sandsynlighed en følge af ulykkestilfældet 17.12.2004. Skadelidte havde et par dage før ulykkestilfældet et lignende traume af venstre håndled men det resulterede ikke i at han måtte standse arbejdet, hvorfor det formentlig ikke har været lige så voldsomt som traume.

17.12.2004. Jeg mener der er en klar årsagssammenhæng mellem den nuværende lidelse og det aktuelle ulykkestilfælde 17.12.2004.
Tilstanden er stationær og sagen kan afgøres."

Selskabet anførte herefter i skrivelse af 10/9 2007 til klagerens advokat:

"Ud fra speciallægeerklæringen har vi vurderet, at ulykken har medført et varigt mén på 10 %.

Der er ved vurderingen specielt lagt vægt på, at der i dag som følge af skaden fortsat er gener blandt andet i form af ret udtalte smerter og betydelig kraftnedsættelse og bevægeindskrænkning.

Ved den objektive undersøgelse er der ikke påvist skurren eller fejlstilling.

Méngraden er vurderet efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel."

Klagerens advokat anførte i skrivelse af 28/11 2007 til Civilstyrelsen:

"Som advokat for T.F. skal jeg hermed ansøge om fri proces under en sag, som min klient agter at anlægge mod Tryg Forsikring med påstand om betaling af kr. 100.000,00 med procesrente fra sagens anlæg, og subsidiær påstand om betaling af et mindre beløb efter rettens skøn.

Sagen drejer sig om, at min klient i Tryg Forsikring har tegnet en ulykkesforsikring, der giver ménerstatning ved varige men fra 5 %, ...

Min klient kom ud for en ulykke den 17. december 2004, hvor min klient kom til skade med sin venstre hånd. Min klient er højrehåndet.

Han har via sin ulykkesforsikring modtaget ca. kr. 100.000,00 ud fra en invaliditetsgrad på i alt 10 %.

Jeg vedlægger kopi af skrivelse fra Tryg Forsikring af 8. august 2005, der fremlægges som bilag ... samt kopi af skrivelse af 10. september 2007 fra samme, der fremlægges som bilag ...
Imidlertid fremgår det af skrivelse af 15. august 2007 fra overlæge ved HovedOrtoCentret, håndkirurgisk sektion 3004, P.L., ... at hånden ikke kan benyttes, ligesom min klient har oplyst, at han ikke kan bruge sin venstre hånd.

Dette gør, at han heller ikke kan være beskæftiget med sit hidtidige arbejde, idet hans arbejde bestod i lager- og pakhusarbejde.

Méngraden må ifølge Arbejdsskadestyrelsens tabeller ligge på et sted mellem 12 % og 55 % (tab af venstre hånd).

Ud fra en vurdering sammenholdt med lægeerklæringen er det min klients antagelse, at den manglende mulighed for at benytte hånden, mindst må udgøre en méngrad på 20 %.

Af Arbejdsskadestyrelsens tabel fremgår det, at håndledsbrud helet med middelsvær smerte og middelsvær nedsat bevægelighed udgør 12 %. Min klient har ikke blot middelsvære smerter, men hånden er totalt uden bevægelighed. Af Arbejdsskadestyrelsens tabeller fremgår, at yderligere følger af brud kan medføre en méngrad på 20 % og tab af venstre hånd på 55 %.

Det er derfor nødvendigt at indbringe sagen for retten, da en 10 % méngrad ikke kan accepteres.

Min klient har ingen forsikring med retshjælpsdækning."

Klagerens advokat har ved skrivelse af 20/12 2007 over for nævnet nedlagt påstand om, at selskabet skal anerkende, at klagerens skade har medført et varigt mén på mere end 10 %. Klagerens advokat ønsker derudover, at selskabet skal anerkende, at det skal betale gebyret til en prøvelse af sagen i Arbejdsskadestyrelsen.

Selskabet har ved skrivelse af 12/2 2008 fastholdt sin afgørelse over for nævnet og har til støtte herfor anført:

"Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at det fortsat er vores vurdering, at méngradens størrelse som følge af ulykkestilfældet den 17. december 2004 skal fastsættes til 10 %.

Denne vurdering er foretaget på baggrund af oplysningerne i blandt andet speciallægeerklæringen fra overlæge P.L.

Vurderingen er foretaget i overensstemmelse med og på baggrund af Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel.

Det fremgår således, at der som følge af skaden fortsat er gener blandt andet i form af ret udtalte smerter og betydelig kraftnedsættelse og bevægeindskrænkning af venstre hånd. Den objektive undersøgelse har hverken påvist skurren eller fejlstilling i håndleddet.

Efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel punkt D.1.2.4 vurderes håndledsbrud helet med svære smerter og svært nedsat bevægelighed, samt eventuel forskydning og skurren til 12 %.

Efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel punkt D.1.2.3 vurderes håndledsbrud helet med middelsvære smerter og middelsvært nedsat bevægelighed, samt eventuel forskydning og skurren til 8 %.

Ud fra de foreliggende oplysninger er det vores vurdering, at den nuværende beskrevne tilstand som følge af skaden er bedre end svarende til tabellens punkt D.1.2.4, og men værre end tabellens punkt D.1.2.3, hvorfor vi fortsat vurderer méngraden til 10 %.

Vedrørende betaling for forelæggelse af spørgsmålet om méngradens størrelse for Arbejdsskadestyrelsen, skal vi henvise til forsikringsbetingelsernes stk. 24, hvoraf følgende fremgår: 'Hvis der er uenighed om den af Tryg fastsatte méngrad, kan både forsikrede og Tryg forlange spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er bindende for begge parter. Den af parterne, der ønsker spørgsmålet om méngraden forelagt Arbejdsskadestyrelsen, betaler de omkostninger der er forbundet med forelæggelsen herunder udgifter til yderligere lægeerklæringer. Ændrer Arbejdsskadestyrelsen den af Tryg fastsatte méngrad til fordel for forsikrede, betales omkostningerne altid af Tryg'.

Endvidere fremgår det af forsikringsbetingelserne, at der ikke skal tages hensyn til forsikredes erhverv og sociale situation ved fastsættelsen af méngraden.

Der står i forsikringsbetingelsernes stk. 8.2.6: 'Méngraden fastsættes uden hensyn til forsikredes erhverv og sociale situation'. Herudover fremgår følgende af forsikringsbetingelsernes stk. 8.2.7: 'Hvis skaden ikke er anført i Arbejdsskadestyrelsens méntabel, fastsættes méngraden på grundlag af skadens medicinske art og omfang uden hensyntagen til forsikredes erhverv og sociale situation'.

På baggrund af ovennævnte fastholdes vores afgørelser vedrørende méngradens størrelse og betaling af gebyret til Arbejdsskadestyrelsen."

Klagerens advokat anførte herefter i skrivelse af 22/2 2008 til nævnet:

"TrygVesta Forsikrings skrivelse af 12. februar 2008 giver ikke umiddelbart anledning til yderligere bemærkninger, idet jeg kan henholde mig til min skrivelse til Civilstyrelsen af 28. november 2007, hvoraf fremgår, at overlæge P.L. fastslår, at hånden ikke kan benyttes, samt at min klients arbejde bestod i hårdt fysisk arbejde, nemlig lager- og pakhusarbejde, hvilket nu er udelukket på grund af tab af funktionsdygtighed i venstre hånd.

Årsagen til klagen skyldes primært, at min klient ikke har råd til at betale kr. 3.800,00 i gebyr til Arbejdsskadestyrelsen, da han er uden indkomst. Han var tidligere selvstændig erhvervsdrivende, men har måttet opgive dette på grund af den manglende funktionsdygtighed i venstre hånd.

Da min klient ikke er enig i TrygVesta Forsikrings vurdering af méngraden på 10 %, er han indforstået med, at sagen indbringes for Arbejdsskadestyrelsen.

Med hensyn til méngraden og vurdering af denne mener jeg ikke, at TrygVesta Forsikring har tillagt det nogen vægt, at min klient på grund af sit hidtidige arbejde nu ikke kan udføre dette.

I forbindelse med vurdering af méngrader er det væsentligt at se på det arbejde, som skadelidte tidligere har udført.

(En pianist, der mister en finger, er mere skadet end en kontorist, der mister samme)."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**8. Hvilke erstatninger yder forsikringen**

...

Stk. 8.2. Erstatning ved varigt mén

Stk. 8.2.1
Forsikringen giver ret til erstatning i tilfælde af varigt mén som følge af et ulykkestilfælde.

Stk. 8.2.2
Ménets omfang, afgør erstatningens størrelse. Erstatningen udgør en procentdel af forsikringssummen svarende til den fastsatte méngrad. Se pkt. 9. Udbetalingen sker som et engangsbeløb.

Stk. 8.2.3
Udbetaling af erstatning sker på grundlag af forsikringssummens størrelse på ulykkestidspunktet.

Stk. 8.2.4
Méngraden fastsættes, når de endelige følger efter ulykkestilfældet kan bestemmes. Forsikringen giver ret til udbetaling af erstatning ved en méngrad på 5 % eller derover.

...

Stk. 8.2.6
Méngraden kan højst være 100 % pr. ulykkestilfælde. Méngraden fastsættes efter Arbejdsskadestyelsens méntabel. Det er altid den på afgørelsestidspunktet gældende vejledende méntabel, der anvendes ved erstatningsfastsættelsen. Méngraden fastsættes uden hensyn til forsikredes erhverv og sociale situation.

Stk. 8.2.7
Hvis skaden ikke er anført i Arbejdsskadestyrelsens méntabel, fastsættes méngraden på grundlag af skadens medicinske art og omfang uden hensyntagen til forsikredes erhverv og sociale situation.

...

24. Voldgift

Stk. 24.1
Hvis der er uenighed om den af Tryg fastsatte méngrad, kan både forsikrede og Tryg forlange spørgsmålet om méngradens størrelse forelagt Arbejdsskadestyrelsen. Arbejdsskadestyrelsens afgørelse er bindende for begge parter.

Den af parterne, der ønsker spørgsmålet om méngraden forelagt Arbejdsskadestyrelsen, betaler de omkostninger, der er forbundet med forelæggelsen herunder udgifter til yderligere lægeerklæringer.
Ændrer Arbejdsskadestyrelsen den af Tryg fastsatte méngrad til fordel for forsikrede, betales omkostningerne altid af Tryg."

Nævnet udtaler:
Indledningsvis bemærker nævnet, at forsikringen giver erstatning for medicinsk invaliditet, hvilket er identisk med méngraden. Det er derfor uden betydning for vurderingen af méngraden, hvilket erhverv klageren tidligere har kunnet bestride.

Spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken, kan indbringes for Arbejdsskadestyrelsen, men nævnet finder, at en méngrad på mere end 10 % ikke er godtgjort i en sådan grad, at nævnet for sit vedkommende har fundet anledning til at forelægge spørgsmålet for Arbejdsskadestyrelsen. Nævnet finder således ikke grundlag for at pålægge selskabet at udbetale yderligere erstatning.

Herefter, og idet det af forsikringsbetingelserne fremgår, at den af parterne, der ønsker spørgsmålet om méngraden forelagt Arbejdsskadestyrelsen, betaler de omkostninger, der er forbundet med forelæggelsen,

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson